

CAPTURA DE PETITES SARGANTANES *PODARCIS LILFORDI* PER PART DEL PAPAMOSQUES BALEAR *MUSCICAPA TYRRHENICA BALEARICA*

Joan Miquel GONZÁLEZ¹ i Maria BORDOY²

RESUM.- *Captura de petites sargantanes Podarcis lilfordi per part del papamosques balear Muscicapa tyrrhenica balearica*. Es recopilen totes les observacions conegudes, de papamosques balears *Muscicapa tyrrhenica balearica* capturant i alimentant-se de sargantanes de les Balears juvenils *Podarcis lilfordi*. Aquest fet ha estat observat una vegada a l'illa de Cabrera, però sobretot a l'illa de sa Dragonera. S'han reunit dades des del 2004 fins al 2016.

Paraules clau: Papamosques, *Muscicapa tyrrhenica balearica*, Sargantana de les Balears, *Podarcis lilfordi*, Cabrera, Sa Dragonera, Depredació.

SUMMARY.- Predation by Balearic Spotted Flycatcher *Muscicapa tyrrhenica balearica* on Lilford's wall lizard *Podarcis lilfordi*. A compilation is made of all known observations of Balearic Spotted Flycatcher *Muscicapa tyrrhenica balearica* capturing and feeding on juvenile Lilford's wall lizard *Podarcis lilfordi*. This behaviour has been observed once on the island of Cabrera, but especially on the island of Dragonera. Information from 2004 to 2016 has been gathered.

Key words: Spotted Flycatcher, *Muscicapa tyrrhenica balearica*, Lilford's wall lizard, *Podarcis lilfordis*, Cabrera, Dragonera, predation.

¹ oenanthe@hotmail.es

² mbordoy68@gmail.com

Recentment, (Pons *et al.*, 2015) sugereix la separació com a espècie del papamosques insular *Muscicapa tyrrhenica* del papamosques continental *Muscicapa striata*. Al mateix temps, la primera espècie ha estat separada en dues subespècies; la ssp. *tyrrhenica*, present a una estreta franja costanera de la Toscana (Itàlia), les illes Toscanes, Còrsega, Sardenya i illots perifèrics i la ssp. *balearica* a les illes Balears.

Els papamosques s'alimenten bàsicament d'insectes voladors, especialment dípters i himenòpters, que capturen al vol, ocasionalment ingereixen baies, especialment a la tardor (CRAMP & PERRINS, 1993). La captura de petits vertebrats, en aquest cas, joves sargantanes, ha estat descrit recentment, per primera vegada a la literatura ornitològica a l'illa de Còrsega, afectant la sargantana tirrènica *Podarcis tiliguerta* (DELAUGERRE *et*

Foto 1 i 2. Papamosques balear *Muscicapa tyrrhenica* balearica depredant sobre la sargantana de les balears *Podarcis lilfordi*, sa Dragonera, agost de 2015.

Foto: Maria Bordoy.

Photo 1 and 2. Balearic Spotted Flycatcher Muscicapa tyrrhenica balearica feeding on a Lilford's wall lizard Podarcis lilfordi, Dragonera, august 2015.

Photo: Maria Bordoy.

DATA	OBSERVACIÓ	ILLA	LOCALITAT	OBSERVADOR
25-VII-2004	1 ex. depredant sobre una sargantana petita	Cabrera	-	Tomeu Ripoll
29-VIII-2012	1 ex. captura i es menja una petita sargantana	Sa Dragonera	Cas Garriguer, Cala Lladó	Francisco Marín Llorenç Vanrell J.M. González
25-VII-2014	1 ex. caçant una sargantana acabada de néixer	Sa Dragonera	Cala Lladó	Guillem Alomar
30-VII-2015	1 ex. caça una sargantana jove i pega copets damunt una branca d'un bellaombra per matar-la i la dona a un jove	Sa Dragonera	Cala Lladó	Guillem Alomar Martí Mayol
24-VII-2016	1 ex. intenta caçar una sargantana jove, aconsegueix capturar-la però se li escapa	Sa Dragonera	Cala Lladó	Guillem Alomar
12-VIII-2016	1 ex. amb una sargantana jove morta al bec	Sa Dragonera	Cala Lladó	Miguel McMinn

al., 2017). Això m'ha animat a la publicació de les cites disponibles a les Balears en referència a aquesta qüestió, incloent-hi algunes fotos i un vídeo efectuats per un dels autors (Foto 1 i 2).

En aquesta nota es recopilen totes les observacions conegudes, fins a dia d'avui, de papamosques *Muscicapa tyrrhenica balearica* capturant i/o alimentant-se de sargantanes de les balears juvenils *Podarcis lilfordi*. Aquest fet ha estat observat una vegada a l'illa de Cabrera, però sobretot a l'illa de sa Dragonera en els darrers anys. S'han reunit dades des del 2004 fins al 2016.

La captura de petites sargantanes, tan abundants a certes illes del Mediterrani occidental, per part de *Muscicapa tyrrhenica* podria ser una particularitat tròfica, exclusiva de l'època de nidificació d'aquesta espècie a la Mediterrània.

Observacions recopilades cronològicament de *Muscicapa tyrrhenica balearica* capturant i/o alimentant-se de juvenils de *Podarcis lilfordi*:

BIBLIOGRAFIA

- ALOMAR, G. 2015. Registres ornitològics 2014. A: GONZÁLEZ, J. M. *et al.* AOB, vol. 29: pàg. 157. GOB. Palma.
- ALOMAR, G. i MAYOL, M. 2016. Novetats Ornitològiques de 2015. A: LÓPEZ-JURADO, C. *et al.* AOB, vol. 30: pàg. 215. GOB. Palma.
- ALOMAR, G. 2017. Novetats Ornitològiques de 2016. A: LÓPEZ-JURADO, C. *et al.* AOB, vol. 31: pàgs. 212-213. GOB. Palma.
- CRAMP, S. & PERRINS, C.M. Eds. 1993. *Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North Africa. The birds of Western Palearctic, 7, Flycatchers to Shrikes*, Oxford University Press.
- DELAUGERRE, M., GAUTIER, D., ROGER, R. & THIBAUT, J.-C. 2017. Capture d'un lézard tyrrhénien (*Podarcis tiliguerta*) par un Gobemouche insulaire (*Muscicapa tyrrhenica*) en

- Corse. *ALAUDA*. Volume 85 (4): 307-308.
- GONZÁLEZ, J.M. 2013. Registres Ornitològics 2012. A: GONZÁLEZ, J. M. *et al.* *AOB*, vol 27, pàg. 184. GOB. Palma.
- PONS, J.-M, THIBAUT, J.-C, AYMI, R., GRUSSU, M., MUNTANER, J., OLIOSO, G., SUNYER, J.R., TOUIHRI, M. & FUCHS, J. 2015. The role of Western Mediterranean islands in the evolutionary diversification of the Spotted Flycatcher (*Muscicapa striata*), a long distance migratory passerine species. *Journal of Avian Biology*, 47: 386-398.
- RIPOLL, B. 2015. Registres Ornitològics 2004. A SUÁREZ, M. *et al.* 2005.. *AOB*, vol 19. GOB. Palma.

(*Rebut: 11.05.2018 ; Acceptat 9.07.2018:*)